

Fremmand fígging av almennum virksesemi og íløgum

Roknskaparvegleiðing	Dgf. 29. desember 1998	Ár-nr.-slag 1998-1.0-A
Til: Stovnar o.t. sum bóka eftir kontuskipan landsins		
Heiti: Fremmand fígging av almennum virksesemi og íløgum		

HVAT ER FREMMAND FÍGGING?

Fremmand fígging er peningur sum t.d. granskingarstyrkur, tilskot, gávur o.t., sum stavar aðrastaðni frá enn beinleiðis av játtanarlóg, men sum verður nýttur at fígga partar av virksesemi stovnsins. Peningurin verður ofta veittur við tí í huga, at hann skal verða nýttur til ávíst endamál og sambært treytum, ið gevarin vanligu setur.

JÁTTANARLIG VIÐURSKIFTI, TÁ IÐ TALAN ER UM FREMMANDA FÍGGING

Meginregluliga kann almennur stovnur ikki átaka sær uppgávur / skyldur, sum verða fíggaðar uttanífrá, uttan so er, at tann játtandi myndugleikin, t.e. lögtingið, er "vitandi" um hetta. Tí skulu tær útreiðslur og inntøkur, ið standast av virksesemi, sum verður fíggað aðrastaðni, eisini verða tiknar við á fíggarlógina og í játtanarroknskapin.

Dømi um fremmenda fígging:

- **tilskot** - stovnur fær tilskot frá vinnufyrirøku ella grunni at keypa ávísan útbúnað
- **gávur** - persónur hevur testamenterað sína ogn til almennan stovn at nýta til eitt ávíst endamál
- **granskingarstyrkur** - stovnur fær granskingarstyrk frá privatum grunni
- **peningur til ávísar verkætlanir** - stovnur fær studning frá t.d. Norðurlandaráðnum til verkætlan
- **peningur til ávís verkevni** - stovnur fær pening at skipa fyri t.d. ráðstevnu

Útreiðslurnar av øllum virkseminum skulu verða ferdar í játtanarroknskapin, sjálvt um virksemið verður fíggað av øðrum enn landskassanum!

Talan kann eisini vera um annað enn peningaligar flytingar sum t.d., at fremmandi "myndugleikin" letur vøru, løgur ella tænastrur, ið verða nýttar sum partur í virksesemi stovnsins. Í tílíkum føri skal verða sagt frá hesum í viðmerkingunum til fíggarlógina.

Í parti 6.1.4 í játtanarskipanini í tí dagførdu fíggarlógini fyri 1998 stendur um fremmenda fígging av almennum virksesemi og íløgum:

"Talan er um pening, sum kemur aðrastaðni frá enn beinleiðis við játtanarlóg t.d. tilskot, gávur, granskingarstyrk, pening til ávísar verkætlanir og verkevni. Fyri stovnurin kann fara undir tílíkt virksesemi, sum verður fíggað aðrastaðni frá enn av játtanarlóg, skal loyvi um hetta fyriliggja frá aðalstýri stovnsins, og umsitingin skal fara fram eftir somu reglum, sum eru álagdar sambært játtanini á fíggarlógini."

Verður farið undir virksemið, sum skal verða fíggað aðrastaðni enn av játtanarlóg, og tað ikki var gjørligt at leggja upp fyri tað, tá ið fíggarlógarruppskotið varð gjørt, so nýtist landsstýrinum ikki at útvega eykajáttan til tess at heimila tílíkum virksesemi.

Áðrenn stovnurin kann gera avtalu um hetta, skal, sum áður nevnt, loyvi verða fingið frá aðalstýri stovnsins. Skilagott er at nýta avtalugrundarlagið við gevaran sum støði undir góðkenningini.

Gevur eitt aðalstýri stovni loyvi at umsita pening, ið stavar aðrastaðni frá enn úr eini játtanarlóg, so má viðkomandi aðalstýri hava í huga, at fremmenda fíggingin ikki má broyta aðalmál stovnsins, sum lýst í teksti og viðmerkingum til fíggarlóg. Er stýrið í iva, so eigur málið at verða lagt fyri fíggararmálastýrið. Fígging av t.d. útbúnaði eigur ikki at bera við sær eyka skyldur fyri stovnin enn tær, sum liggja sum treyt fyri fíggarlógini.

SÁTTMÁLAVIÐURSKIFTI

Sáttmáli um fremmanda fígging skal verða gjördur millum gevara og stovnin og ekki millum gevara og einstaklingar e.t.

Stovnsleiðarin hefur ábyrgdina av, at øll formlig og avtalarættarlig viðurskifti eru í lagi (sí punkt 3.1), og at tey eru avgreidd, áðrenn farið verður undir tað virkseimið, ið fíggað verður á henda hátt.

Umsitið skal verða eftir teimum somu reglum, sum álagdar eru stovninum sambært játtanini á fíggarlóginu. Serligar treytir frá gevara, sum seta hesar reglur til vikis, kunnu ekki verða góðtiknar.

Tá ið tað snýr seg um granskingarstyrk og pening fyri verkætlanir, kann tað vera ivasamt, um tað er stovnurin ella ávísir persónar, sum hava fingið styrkin. Hetta má stovnsleiðarin taka stöðu til í hvørjum einstøkum føri.

Um so er, at stovnurin ekki ábyrgist í sambandi við avtaluna um verkætlanina e.t., og ávísur persónur á stovninum hefur fingið peningin sum part í persónligum arbeiðsáhugamállum, so skal tílíkur peningur ekki koma við í landsbókhaldið.

MEGINREGLUR FYRI VIÐGERÐ AV INNTØKU

Sum áður nevnt, so verður fremmand fígging ofta veitt við tí í huga, at peningurin skal verða nýttur til ávíst endamál. Vanligt er eisini, at peningurin verður veittur við m.a teirri treyt, at hann ekki er hildin at vera ogn landskassans, fyrr enn ávísar treytir eru loknar.

Smb. § 13, stk. 1 og 2 í roknskaparkunngerðini er meginreglan tann, at ein stovnur skal skráseta eina inntøku, tá ið hann kann gera galdandi eitt rættarligt krav upp á eina væl greinaða upphædd. Hetta merkir, at skráseting av inntøkuni á rakstrinum ekki er treytað av, nær goldið verður inn.

Við stöði í hesum eigur peningurin, ið er goldin frammanundan, ekki at verða tikin við sum "flytingarinntøka" í játtanarroknskapinum, fyrr enn hann er nýttur til ætlaða endamálið. **Upphæddin verður tí í fyrstu syftu "støðlað" á fíggarstøðuni, og verður síðani, so hvørt peningurin verður nýttur til ætlaða endamálið, flutt inn á raksturin.**

Verður fremmand fígging rindað afturút, verður krav sent gevaranum, tá ið peningurin er nýttur til ætlaða endamálið, og kravið verður tikið við sum "flytingarinntøka" í játtanarroknskapin.

BÓKHALDSSPURNINGAR

Til tess at hava greiðu á:

- hvørjar útreiðslur eru at rokna til ávíst virkseimi t.d. eina verkætlan,
- hvussu samanhengið er millum inntøkur og útreiðslur,
- grannskoðanarligum viðurskiftum og
- hvussu peningurin er nýttur fyri at kunna gera roknskap fyri gevara

skulu inntøkur og útreiðslur verða skrásettar í staðartáttinum (sí Kontoskipan landsins s. 7). Um hetta ekki er hóskandi, kann endamálstátturin verða nýttur; men um so er, skal hetta ætlast væl. Gjaldstovan mælir til, at kontovirði av hesum slagi byrja við 7.

Stovnurin hefur sjálvur ábyrgdina av, at inntøkurnar verða fluttur av fíggarstøðuni til raksturin hjá stovninum.

Virkseimi av hesum slag eigur vanliga at verða tikið við undir vanligt virkseimi.

Tá ið endaliga uppgerðin verður gjörd, eiga at verða havdar í huga tær skyldur, sum fella seinni t.d. frítíðarískoyti, gjald til arbeiðsmarknaðareftirlønargrunn og trygdargrunn. Eisini eigur stovnurin at avgreiða møguliga frítíðarløn og leggja upp fyri møguligum grannskoðanarútreiðslum. Mint skal eisini verða á krøvini í § 18 í roknskaparkunngerðini um varðveitslu av roknskapartilfari.

Avlopspeningur skal annaðhvørt verða rindaður aftur ella tikin við sum rakstrarinntøka hjá stovninum. Hetta er tó treytað av avtaluni við tann, ið peningin hevur veitt.

Konto 08.81 "Ikki inntøkuført - granskingarstyrkir, gávur o.a.", sum verður nýtt í sambandi við endamálið, skal verða gjørd upp uttan drál, eftir at verkætlanin formliga er lokin.

KONTERINGAR:

Gevari rindar frammanundan:

#1: Kontering av gjaldi frá gevara

Peningur, ið verður goldin frammanundan, skal verða fluttur á konto hjá gjaldstovuni og verða førdur sum ein skuldarpostur

D: 04.xx	"Tøkur peningur"
K: 08.81	"Ikki inntøkuført - granskingarstyrkir, gávur o.a."

Krediteringin verður gjørd undir stovnsnummari stovnsins.

Neyðugt er, at stovnurin frammanundan kannar gjaldstovuna um viðurskiftini, so gjaldstovan kann avgreiða inngjaldið rætt.

#2: Flyting av fíggarstøðuni til raksturin

Upphæddin verður heilt ella lutvíst flutt av fíggarstøðuni og inn á raksturin hjá stovninum, tá ið fyrirteytirnar eru loknar.

D: 08.81	"Ikki inntøkuført - granskingarstyrkir, gávur o.a."
K: 63.90	"Flytingarinntøkur".

Bæði debeteringin og krediteringin verða gjørdar undir stovnsnummarinum.

Stovnurin ger upp, hvussu nógv og hvussu ofta tað skal verða flutt av fíggarstøðuni av konto 08.81 til raksturin á konto 63.90.

#3: Afturgjald av ónýttum forútgjaldi

Er avtalan, at møguligt avlop skal verða rindað aftur, so er viðgerðin henda:

D: 08.81	"Ikki inntøkuført - granskingarstyrkir, gávur o.a."
K: 04.xx	"Tøkur peningur"

Debeteringin verður gjørd undir stovnsnummarinum.

Hetta verður gjørt á tann hátt, at stovnurin gevur gjaldstovuni eini gjaldsboð á oyðublaði EK 6.0. Sí roknskaparvegleiðing nr. 1998-1.0-B

Gevari rindar afturút:

Er avtalan við gevara, at stovnurin ikki fær goldið fyrri t.d. verkætlanina, fyrr enn arbeiðið / partar av arbeiðinum er liðugt, fær stovnurin eitt krav móttvegis gevara. Gevari verður í hesum føri debitorur, og stovnurin skal mánaðarliga skráseta kravið á eini debitorkonto:

D: 03.2x	"Tænastu-, vøruskuldarar o.t."
K: 63.90	"Flytingarinntøkur"

Um henda skipan verður nýtt, verður mælt til, at avrokningartíðarbilini verða sett upp, so ein møguligur tapsvandi verður avmarkaður sum mest. Stovnurin ber sjálvur eitt møguligt tap við tílíkari skipan.

"OVERHEAD"

Í sambandi við verklætlanir er vanligt, at tann, ið stuðlar, góðtekur, at stovnurin tekur pening fyri at umsita verkætlanina. "Overhead" er tað ískoyti, ið lagt verður aftur at tí beinleiðis kostnaðinum at svara fyri tann óbeinleiðis kostnaðin. Tað eru ongar reglur um, hvussu eitt tílíkt "overhead" verður roknað út.

"Overhead" skal bókhaldsliga verða viðgjørt sambært hesum døminum:

StRK - útgr	Kontoheiti	Stað "Vanl. virksemi"	Stað "Verkætlan n"
2191-2900	Onnur søla av tænastum, leigu og langtíðarleigu, privat – overhead	K: 1.000	
1479-2900	Keyp av tænastuveitingum annars - over head		D: 1.000

Hetta merkir, at vanligi rakstur stovnsins hevur eina inntøku, meðan verkætlanin hevur eina samsvarandi útreiðslu.

Føroya Gjaldstova , tann 29. desember 1998

Leif Abrahamsen